

Geachte leden van de gemeenteraad,

De rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand start een onderzoek naar schuldhelpverlening. Omdat schuldhelpverlening uitgevoerd wordt door de Regionale Sociale Dienst (RSD) Kromme Rijn-Heuvelrug doen wij dit onderzoek niet alleen, maar hebben wij de handen ineen geslagen met de rekenkamers uit de gemeenten die ook gebruik maken van de RSD. De rekenkamercommissies van De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Veluwerand en Zeist pakken dit onderzoek gezamenlijk op. Ook de gemeente Wijk bij Duurstede is aangesloten bij de RSD Kromme Rijn-Heuvelrug, maar deze gemeente heeft op dit moment geen actieve Rekenkamer.

Aanleiding

Het grote maatschappelijke en financiële belang van het onderwerp en deze actuele ontwikkelingen waren voor de rekenkamercommissies van de betrokken gemeenten aanleiding om een gezamenlijk onderzoek te starten naar de effectiviteit en doeltreffendheid van de uitvoering van de schuldhelpverlening door de RSD.

Uit SCP-onderzoek komt naar voren dat 1 á 1,5 miljoen huishoudens risicovolle of problematische schulden hebben. Bijna 200.000 huishoudens zaten volgens het SCP in 2015 in een schuldhelpverleningstraject (2,5% van de huishoudens). Dit heeft een grote impact op deze huishoudens, zowel op sociaal, economisch als juridisch vlak, en werkt breder door in de samenleving: ook schuldeisers kunnen hierdoor in de problemen komen. Naar verwachting zal door de coronacrisis het aantal mensen met schulden toenemen, zeker als de steunpakketten vanuit de overheid worden afgebouwd. Een toename van het aantal inwoners dat een beroep doet op schuldhelpverlening is niet onwaarschijnlijk. Hoe eerder mensen met problematische schulden worden geholpen, hoe beter: des te eerder ontstaat er voor hen weer perspectief en het voorkomt dat de omvang van de schulden verder toeneemt.

Opzet en focus van het onderzoek

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te verkrijgen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van de schuldhelpverlening door de RSD. Daarbij staan de inwoners centraal en zijn de ervaringen van cliënten van de RSD van groot belang. De gedachte hierachter is dat zij 'de expert' zijn wanneer het gaat om het beoordelen van de doeltreffendheid van de helpverlening. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de thema's 'bereik van de inwoners met problematische schulden' en 'preventie en vroegsignalering'.

Het onderzoek heeft drie hoofdvragen:

- 1 In hoeverre slaagt de schuldhelpverlening door de RSD erin om inwoners met schuldproblemen te bereiken?
- 2 In hoeverre draagt de schuldhelpverlening bij aan het verminderen van schuldenproblematiek onder deze inwoners? Hoe effectief en efficiënt is de schuldhelpverlening?
- 3 Wat zijn best practices die behouden moeten blijven en welke verbeterpunten zijn aan te wijzen?

Het onderzoek bestaat uit een combinatie van documentanalyse en interviews en zal worden uitgevoerd door het Verwey Jonker Instituut. Na een uitvraag bij drie bureaus is het Verwey Jonker Instituut geselecteerd vanwege hun aangetoonde ervaring met onderzoeken naar sociale vraagstukken en schuldhelpverlening. Deze ervaring is extra van belang vanwege de mensen die we willen interviewen voor dit onderzoek. Het kan lastig zijn om mensen met ervaring met schuldhelpverlening te bereiken, mede vanwege de schaamte die zij ervaren. De ervaring die het Verwey Jonker Instituut heeft met onderzoeken naar schuldhelpverlening is daarom voor ons extra relevant.

In het bijgevoegde onderzoeksvoorstel is meer na te lezen over de deelvragen van het onderzoek en de onderzoeks aanpak.

Mochten er naar aanleiding hiervan vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Marjolein Barel-Glashouwer

secretaris/onderzoeker rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

tel. 06-25393864 (ma.ocht/di.ocht/wo.ocht/do)

e-mail: M.Barel@Barneveld.nl